

Teszler Józsuá Családjával És Rokonaival

A kép Gázában, Izraelben készült. A képen látható Olga nagynéném (balról az első), egy unokatestvérem, Teszler Józsuá, akit Siunak neveztek (jobbról az első), az egész családjával. Ennek az unokatestvéremnek az anyja, Eugénia édesanyám testvére volt. Siú felesége, Eszter előtte áll. Lánya, Ráhel Olga nagynéném háta mögött áll, mellette a férje és körülöttük a gyermekeik. Most még több gyermekük van, vagy kilenc, mert az ortodox zsidóknál tilos a terhességmegszakítás. És még valami: az Izraelben élőknek legalább három gyerekük kell legyen, mert az arabok sokan vannak. Az unokatestvéremnek van egy másik lánya is, Cipóra, de ő nincs rajta a képen. Itt látható a melegházuk. Az unokatestvérem veje közgazdász, és külföldre exportálnak virágot. Nagymamának volt négy fia, akik közül emlékszem Pinhászra és Móricra, és hat lánya: Blanka, Eugénia, édesanyám [Bella], Etelka, Rózsi és Olga. A családuk minden tagja meghalt Auschwitzban, és csak Olga nagynéném és Teszler Józsuá nevű unokatestvérem tért vissza onnan [Az interjúban megemlíti, hogy Teszler Józsuá lánytestvére is túlélte a koncentrációs táborot. -- A szerk.]. Szüleim, testvéreim, a családom ötvenkét tagja halt meg Auschwitzban. Néném és Teszler Józsuá unokatestvérem 1958-60 körül települt Izraelbe. A néném ott is masszírozással foglalkozott, és bőven voltak kliensei. Folyamatosan leveleztem vele. Szép írása és választékos stílusa volt. Okos nő volt. Idős korában is, amikor a hallása már megromlott, mindig nagyon elegánsan öltözködött. Izraelbe először 1978-ban látogattam, majd aztán 1980-ban. Akkoriban száz dollárt és egy meghívót kellett küldjenek ahhoz, hogy elmehessél. Nekem sok barátom van Izraelben szétszórva, Románia minden részéről. Izraelben mindenki zsidó, de ők a származási ország szerint román zsidók. A Siunak szólított Teszler Józsuá unokatestvérem most Gázában lakik az egész családjával: Eszter nevű feleségével, Cipóra és Ráhel nevű leányaival, azok férjeivel és gyermekeikkel. Ráhelnek és férjének most még több gyermeke van, mert az ortodox zsidóknál tilos a terhességmegszakítás, valamint azért, mert az arabok sokan vannak, és ennek ellensúlyozására minden zsidó családnak legalább három gyermeke kell legyen. Az unokatestvérem veje közgazdász, üvegházuk van, és virágokat exportálnak. Ottjártamkor Józsuá unokafivérem megmutatta a narancs- és avokádókörté-kerteket, amiket ők ültettek. Nagyon sokat dolgozott a meggyökereztetésükkel, mert a talaj elég terméketlen, és a vízzel takarékoskodni kell. Elsősorban

maguknak termelnek, de minden kibucnak van egy üzeme is, ami exportra termel. Mindenki termel valamit. Például a férjem unokatestvére olyan szabáson dolgozott, ahol a gyermekek számára javítómunkákat is végeztek. Nagyon érdekes, hogyan van ott az életük megszervezve. Ők nem vallásosak túlzottan, bár a zsidó ünnepeket, kevésbé szigorúan, de megtartják. A rokonaim Izraelben már nem viselnek parókát, hanem a saját hajukat hordják, és észrevettem, hogy sokan a kipát sem viselik. Ők már felvilágosultak. Vannak azonban Izraelben ortodox zsidók is, akik szombatoként lezárják határaikat, ahol ők élnek. Ezeknél 1978-ban láttam egy sátoros ünnepet, ahol a férfiak egymással táncoltak, és strájmli nevű bundás fejfedőt viseltek. Izraeli látogatásomkor nagyon sok helyre eljutottam, Olga néném minden múzeumba elvitt. Láttam a Jad Vasemben a Holokauszt-emlékházat. Nagy hatással volt rám a gyerekek emlékműve. Mikor belép az ember, a villany kialszik, és mintha az égboltot látszana, majd a sötétből a halott gyerekek nevét, korát és származási helyét kiáltják angolul, németül és más nyelveken pár percen keresztül. Nincsenek friss híreim Józsuáról és a családjáról. Nehéz tudakozódni. Nemrég föl hívtak telefonon, és örvendtek, hogy életben vagyok. Amikor az ottani terrorcselekményekről hallok, aggódom értük.